

ПРОПОЗИЦІЇ

до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо надання статусу учасника бойових дій військовослужбовцям логістичного забезпечення військ (сил) та медичним працівникам (незалежно від відомчого підпорядкування), які безпосередньо брали участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України”

Ініціатори проєкту: народний депутат України Гончаренко О. О. та інші
Реєстраційний номер: 9337 від 29.05.2023

Пропозиції надані: до першого читання

Узагальнений висновок: не підтримується

Міністерством у справах ветеранів України поданий проєкт Закону України в наявній редакції не підтримується з урахуванням наступного.

1. Законопроєктом пропонується внести відповідні зміни до частини першої статті 5 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (далі – Закон), якими визначити, що “учасниками бойових дій” є також військовослужбовці, які логістично забезпечують здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони та звільнення території України від російських загарбників та забезпечують охорону критичної інфраструктури, а також медичні працівники (незалежно від відомчого підпорядкування), які щоденно надають первину медичну допомогу у екстремальних умовах за межами районів ведення воєнних (бойових) дій при невідкладних станах військовослужбовцям чи іншим особам.

Однак стаття 5 Закону стосується загального визначення поняття “учасники бойових дій”, без конкретизації категорій осіб, які мають право на отримання такого статусу.

Водночас конкретні категорії осіб, які мають право на статус учасника бойових дій (на даний час – 25 категорій), визначаються у статті 6 Закону.

2. Змінами до абзацу першого пункту 19 частини першої статті 6 Закону та доповнення частини першої статті 6 Закону новим 26 пунктом, пропонується усунути прогалини щодо отримання статусу учасника бойових дій військовослужбовцями, які логістично забезпечують здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони та звільнення території України від російських загарбників та забезпечують охорону критичної інфраструктури, а також медичними працівниками (незалежно від відомчого підпорядкування), які щоденно надають первину медичну допомогу у екстремальних умовах за межами районів ведення воєнних (бойових) дій при невідкладних станах військовослужбовцям чи іншим особам.

Однак такі зміни призведуть до:

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат [3ED5083160DBC59B0400000220E630052620E01](#)

Підписувач [Калита Тетяна Вікторівна](#)

Дійсний з [22.05.2023 16:38:17](#) по [22.05.2024 16:38:17](#)

Мінветеранів

№ 5544/1.5/4.2-23 від 21.06.2023

1) тлумачення на власний розсуд формулювання “у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини, зокрема у логістичному забезпеченні та у забезпеченні охорони критичної інфраструктури”, яке містить ознаки юридичної невизначеності, оскільки не дає чіткого поняття про такі бойові завдання, а тільки вказує на деякі з них;

2) унеможливлення точного визначення кола завдань, які повинні виконуватись особою при охороні об’єктів критичної інфраструктури для отримання статусу учасника бойових дій, адже охорона об’єктів критичної інфраструктури є досить широким поняттям – комплекс режимних, інженерних, інженерно-технічних та інших заходів (крім заходів із захисту інформації та кіберзахисту об’єктів критичної інформаційної інфраструктури), які організовуються і проводяться суб’єктами національної системи захисту критичної інфраструктури з метою запобігання та/або недопущення чи припинення протиправних дій (актів несанкціонованого втручання) на об’єктах критичної інфраструктури;

3) надання однакового статусу особам, які беруть участь у бойових зіткненнях та вогневому контакті з противником, та особам, які здійснюють інші заходи, необхідні для забезпечення оборони України, але не пов’язані з безпосередньою участю у бойових зіткненнях та вогневому контакті з противником. Адже, це не відповідає основному змісту поняття “учасник бойових дій”, яке передбачає безпосередню участь особи в бойових завданнях.

Водночас, особи, які здійснюють логістичне забезпечення та забезпечення охорони критичної інфраструктури, у складі військових підрозділів, з’єднань, об’єднань всіх видів і родів військ Збройних Сил та беруть участь у бойових зіткненнях та вогневому контакті з противником, то вони мають отримати статус учасника бойових дій на загальних підставах;

4) надання статусу учасника бойових дій будь-яким медичним працівникам, якщо вони працювали в екстремальних умовах за межами районів ведення воєнних (бойових) дій і надавали первинну медичну допомогу при невідкладних станах військовослужбовцям чи іншим особам як у воєнний, так і у мирний час.

Крім того, медичні працівники згідно із нормами статті 43 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I від 8 червня 1977 року) вважатимуться комбатантами, а захист, на який вони мають право згідно із статтями 12 та 13 Протоколу I, припиниться, якщо медичні працівники використовуються, крім їхніх гуманітарних функцій, для вчинення дій, що завдають шкоди противнику – тобто фактично беруть участь у бойових діях;

5) нівелювання статусу учасника бойових дій, саме як особи, яка із зброєю в руках брала участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини;

6) додаткових витрат з державного бюджету України;

7) соціальної несправедливості по відношенню до інших осіб, які брали (беруть) участь або забезпечували (забезпечують) проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України (наприклад, працівники

ремонтних підприємств, закладів обслуговування, військові капелани та ін.), і які не мають права на такий статус.

Варто також відмітити, що визначення поняття “учасник бойових дій” як особи, що брала участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини, вимагало від законодавця розділити осіб на категорії: учасник бойових дій (особи, які із зброєю в руках брали безпосередню участь у бойових діях в АТО/ООС) та учасник війни (особи, які залучалися та брали безпосередню участь в забезпеченні проведення АТО/ООС).

Перші законодавчі зміни до Закону у цьому напрямку відбулись 19.06.2015, згідно з якими до учасників бойових дій було віднесено осіб, які брали безпосередню участь в АТО, а до учасників війни осіб, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення АТО/ООС.

Надалі (з 25.07.2018) до пункту 19 статті 6 Закону внесено зміни згідно з якими працівники ЗСУ, Нацгвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтранспорту, МВС, УДО, Держспецзв’язку, ДСНС та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в АТО/ООС, не визнаються учасниками бойових дій.

Таким чином, вищевказаними законодавчими змінами було остаточно впорядковано коло осіб, які, беручи безпосередню участь в АТО/ООС, мають право на статус учасника бойових дій.

**Заступник Міністра у справах ветеранів
з питань цифрового розвитку, цифрових
трансформацій і цифровізації**

Тетяна КАЛИТА